ONTWIKKELING
NATIONAAL ONDERDUIKMUSEUM 2020-2028









VERHALEN DIE VERBINDEN
ERFGOED DAT INSPIREERT

Aalten – een dorp waar tijdens de Tweede Wereldoorlog één op de vijf inwoners onderduiker was. Waar families hun levens op het spel zetten om anderen te redden. Waar nog steeds de nazaten van onderduikers en hun helpers samenkomen, soms van ver over de grens. Hier, in het hart van de Achterhoek, leeft de geschiedenis. En hier willen wij dat verhaal blijven vertellen. Krachtiger dan ooit, voor volgende generaties.

nationaal
onderduikmuseum

HERINNEREN, BELEVEN, BEGRIJPEN, DÓEN!

MAG IK DAN BIJ JOU?

Nationaal Onderduikmuseum vertelt het persoonlijke en universele verhaal van mensen in nood, mensen met moed, en de keuzes daartussen: onderduiken, vluchten, helpen of wegkijken – dilemma's die toen speelden en nog steeds actueel zijn.

Om dit verhaal te blijven vertellen, is vernieuwing en uitbreiding nodig.

Daarom bouwen we aan een toekomstbestendig museum, waar 'kleine' verhalen de grote geschiedenis tot leven brengen.

Daarvoor hebben we steun nodig.
Steunt u ons ook?

Scan de QR-code en lees hoe u ons kunt ondersteunen.

NATIONAAL ONDERDUIKMUSEUM HERINNEREN, BELEVEN, BEGRIJPEN, DÓEN!

VIJF REDENEN OM ONS TE STEUNEN

1. Deze tijd vraagt om een spraakmakende 'lieu de mémoire'

Het museum is een plek van beleving over verdraagzaamheid, waar verleden, heden en toekomst samenkomen. Het is gewijd aan menselijke waarden en waardigheid. Hier worden verhalen verteld van gewone burgers – over moed, over macht en misbruik daarvan, over vrijheid van meningsuiting of juist het gebrek daaraan, over propaganda en bangmakerij. Verhalen die hun kracht niet hebben verloren, die herkenbaar en invoelbaar zijn. Verhalen die een spiegel voorhouden en uitnodigen tot het gesprek over vandaag. Het museum prikkelt mensen van alle leeftijden om na te denken over veiligheid, vrijheid en solidariteit.

2. Een baken van hoop

Het museum laat zien dat mensen anderen helpen in tijden van nood. Het benadrukt dat één persoon uit een gemeenschap het verschil kan maken. Iedereen kan vanuit zijn of haar eigen rol bijdragen aan verdraagzaamheid en ruimte voor anderen. In een tijd van fake news, 'alternatieve feiten', opkomend antisemitisme, polarisatie en complottheorieën, is een krachtig tegengeluid essentieel. Het museum biedt die spiegel. Medemenselijkheid verbindt ons en maakt de wereld beter voor iedereen.

3. Leren en doen

Het museum is educatief van opzet. De educatieve programma's zijn interactief en gericht op kennisdeling, bewustwording en activering (methode Kolb). Het museum wil jongeren effectief bereiken met het belang van onze democratie. Daarbij staan vragen centraal als: Herken je situaties van toen in het nu? Welke verantwoordelijkheid voel jij? Waarover verschillen wij van mening, en wat verbindt ons? We kijken naar de geschiedenis om beter te begrijpen en ons te wapenen tegen onverdraagzaamheid en onrecht.

4. Samen maken we ons sterk

Het museum heeft al verschillende samenwerkingen opgezet. Dankzij de gunstige ligging zijn er goede kansen deze verder uit te breiden – regionaal, nationaal en internationaal. In een gepolariseerde tijd, waarin oorlogen dichtbij komen en spanningen voelbaar zijn, is samenwerking essentieel.

5. Kenniscentrum Onderduik

De uitbreiding zorgt voor context, regionaal, landelijk en internationaal met een nieuwe vaste tentoonstelling waarin het onderduiken thematisch, chronologisch en geografisch wordt verduidelijkt, altijd vanuit persoonlijk perspectief. Er wordt gewerkt aan een database en een landelijk digitaal netwerk over onderduik, in samenwerking met organisaties als SMH 40-45, NIOD en WO2NET. Nationaal Onderduikmuseum ontwikkelt zich tot hét kennis- en ontmoetingscentrum over onderduiken en in samenhang daarmee verzet en vrijheid.

BOUWEN AAN EEN CENTRUM VAN BETEKENIS

Het museum als Belevings- en Kenniscentrum Onderduiken, lokaal, nationaal én internationaal.

Voor onze huidige en toekomstige generaties realiseren we een duurzaam en samenhangend museumcomplex rondom het authentieke onderduikpand Markt 12.

Aanvullend realiseren we een nieuwe vaste tentoonstelling en interactieve database over de onderduik. Zo zorgen we voor verbindingen met de nationale en internationale context.
Elk pand krijgt een eigen thema binnen het centrale thema van de onderduiken.



Markt 12
Onderduikpand & Onderduikmuseum Junior
Het woonhuis vormt het hart van het museum met de originele onderduikplek en schuilkelder. Hier wordt speciaal voor jongeren Onderduikmuseum Junior gerealiseerd.

Markt 14
De dokterswoning
Perspectieven vanuit de invloedrijke notabelen tijdens de oorlog (zoals burgemeester, dominee, pastoor, schoolmeester en fabrikant) en hun rol bij het onderduiken.

Markt 16
De dorpsboerderij
Waar dook men onder en wat deed men daar? In de gerestaureerde boerderij vol verhalen staat het onderduiken zelf centraal, met aandacht voor educatie aan scholieren.

Markt 18
Een hartelijke ontvangst
In dit statige pand komt de (nieuwe) entree, museumshop en VVV, meer ruimte voor wisseltentoonstellingen, educatie, escaperoom, museumcafé en het beheer van de collectie.

VERHALEN DIE RAKEN, INSPIREREN EN AANZETTEN TOT ACTIE

Nationaal Onderduikmuseum wordt meer en meer een kenniscentrum, om te herdenken, te beleven, te leren én samen te reflecteren. Met de verhalen, tentoonstellingen en educatieve programma's voor jong en oud, maakt het museum geschiedenis invoelbaar en actueel. Het is dé plek waar verhalen bewaard blijven, gedeeld worden en tot gesprek uitnodigen.

Nationaal Onderduikmuseum ontwikkelt zich zo tot een toonaangevend kenniscentrum over onderduiken, verzet en vrijheid – a safe place for unsafe ideas.

SAMEN MAKEN WE HERINNERING LEVEND

Nationaal Onderduikmuseum laat zien dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. In een tijd waarin oorlog, vluchten en onderduiken nog altijd actueel zijn, herinnert het museum ons aan de waarde van democratie, gelijkheid en solidariteit.
De lessen uit het verleden vormen het morele kompas voor het heden en de toekomst.

Bewoners van Markt 12: de oorlog onder een dak

Johan Vaags is van stand maar wil kleiner wonen en heeft zijn oog laten vallen op het pand Markt 12. Hij heeft een hulp in de huishouding nodig, bij voorkeur op basis van kost en inwoning. Dirkje Heersink reageert en overlegt of ook haar aanstaande man Gerrit Kempink kan meekomen. Dat mag, ze trouwen in 1936 en trekken in bij Johan Vaags. Vaags woont aan de voorzijde, de tussenkamer is slaapkamer. Dirkje en Gerrit wonen aan de achterzijde in de grote keuken en slapen in de opkamer. In 1937 wordt Jennie geboren, in 1941 Annie.
Tijdens de oorlog wordt de grote woonkamer gevorderd voor de Ortskommandantur. Vaags is bij de Bescherming Bevolking en redt mensen van onder het puin na bombardementen. Mevrouw Kempink bakt – net als vele anderen in de Achterhoek – roggebrood dat per trein naar het Westen wordt vervoerd. De kinderen mogen tijdens het binnenspelen niet hoger dan de vierde trede van de trap (vanwege de onderduikplek op zolder). Johan trouwt niet en zit ook altijd aan de keukentafel als onderdeel van het gezin. Jennie zegt: "Ik had twee vaders." Aan de keukentafel ook schuiven regelmatig anderen aan.
Jennie Kempink geeft tot op hoge leeftijd rondleidingen in het museum.



Johan Vaags, eigenaar Markt 12.



Jennie en Annie Kempink, de kinderen in Markt 12, 1945.

Bij de buren op nummer 14, woont dokter Freriks en zijn vrouw, de opa en oma van Johan Vaags. In het achtergelegen boerderijtje op nummer 16 staat de dokterskoets.

De familie Wikkerink

Tijdens WO2 helpt Jan Wikkerink (alias Ome Jan) uit Aalten geallieerde piloten ontsnappen en regelt onderduikadressen voor vluchtelingen en ontsnapte krijgsgevangenen. Zijn vrouw Dela en hun drie oudste dochters nemen onderduikers in huis en de dochters vervoeren wapens en verspreiden de illegale krant Trouw. Op 15 oktober 1944 wordt Jan samen met twee onderduikers gearresteerd, maar diezelfde dag nog bevrijd door het verzet. De fiets waarmee hij is bevrijd, staat nu in het museum. Uit wraak steken de Duitsers het huis van de familie in brand, waaruit dochter Lien met de kinderen snel moeten zien weg te komen. De familie Wikkerink heeft contact met het gezin Kempink en Johan Vaags via de achterdeur van Markt 12. Jan Wikkerink wordt leider van de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers (LO) Achterhoek. In Aalten verblijven op het hoogtepunt naar schatting 2.500 onderduikers op een bevolking van 12.500.



Heleen Kuipers-Rietberg (Tante Riek).



Jan Wikkerink (Ome Jan).

Ds. Fredrik Slomp

Fredrik Slomp, predikant in Heemse, predikt al in de jaren dertig in Duitsland tegen het nazisme maar krijgt dan Berufsverbot. Hij herbergt onderduikers: een buurjongen en twee Rijksduitse deserteurs die met Nederlandse vrouwen uit zijn parochie zijn getrouwd. Na een openlijke oproep tot sabotage van de Arbeitseinsatz, wordt hij gezocht en duikt onder in Ruurlo. Hij predikt op boerderijen als Helena Kuipers-Rietberg (alias Tante Riek) uit Winterswijk hem aanspreekt. Zij overleggen met Jan Wikkerink uit Aalten. Ze besluiten onderduikers te helpen en zo ontstaat de LO. Slomp reist als Frits de Zwerver het land door om lokale afdelingen op te richten. Zijn vrouw leidt het verzetswerk vanuit de pastorie. De LO groeit uit tot een landelijk systeem dat duizenden mensen helpt onderduiken. In 1944 wordt Slomp opgepakt en opgesloten in de koepelgevangenis in Arnhem. Het verzet Achterhoek bevrijdt hem. Ook na de oorlog zet Slomp zich in voor medemenselijkheid. Zijn zoon Jan zet dat werk als predikant voort.



Schenking bijbel en onderscheidingen van Fredrik Slomp door zijn zoon Jan Slomp aan Gerda Brethouwer, 2022.

WILT U ONS HELPEN ONZE PLANNEN TE REALISEREN?
INVESTEER IN HERINNERING, EDUCATIE EN VRIJHEID

Het museum werkt vanuit een kleine organisatie en een grote groep enthousiaste vrijwilligers samen met diverse partners. Om het museum toekomstproof te maken is vernieuwing en uitbreiding noodzakelijk. Wij doen daarvoor een beroep op fondsen en sponsoren.

MAAK HET VERSCHIL

Met uw steun helpt u ons:

- **Onderduikverhalen toegankelijk te maken voor jong en oud;**
- **Erfgoed duurzaam te behouden;**
- **De verbinding te leggen tussen toen en nu;**
- **Educatie en bewustwording te versterken.**

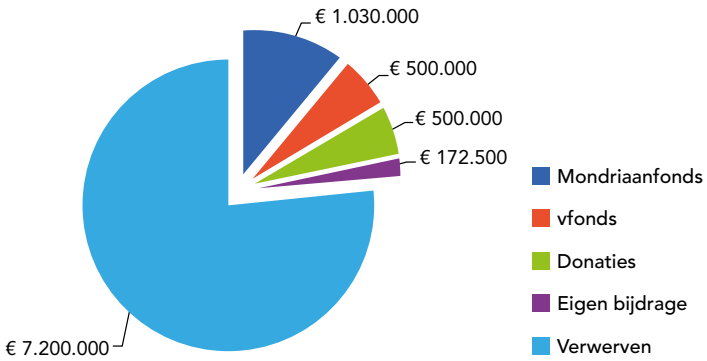
STEUNEN KAN OP VERSCHILLENDE MANIEREN

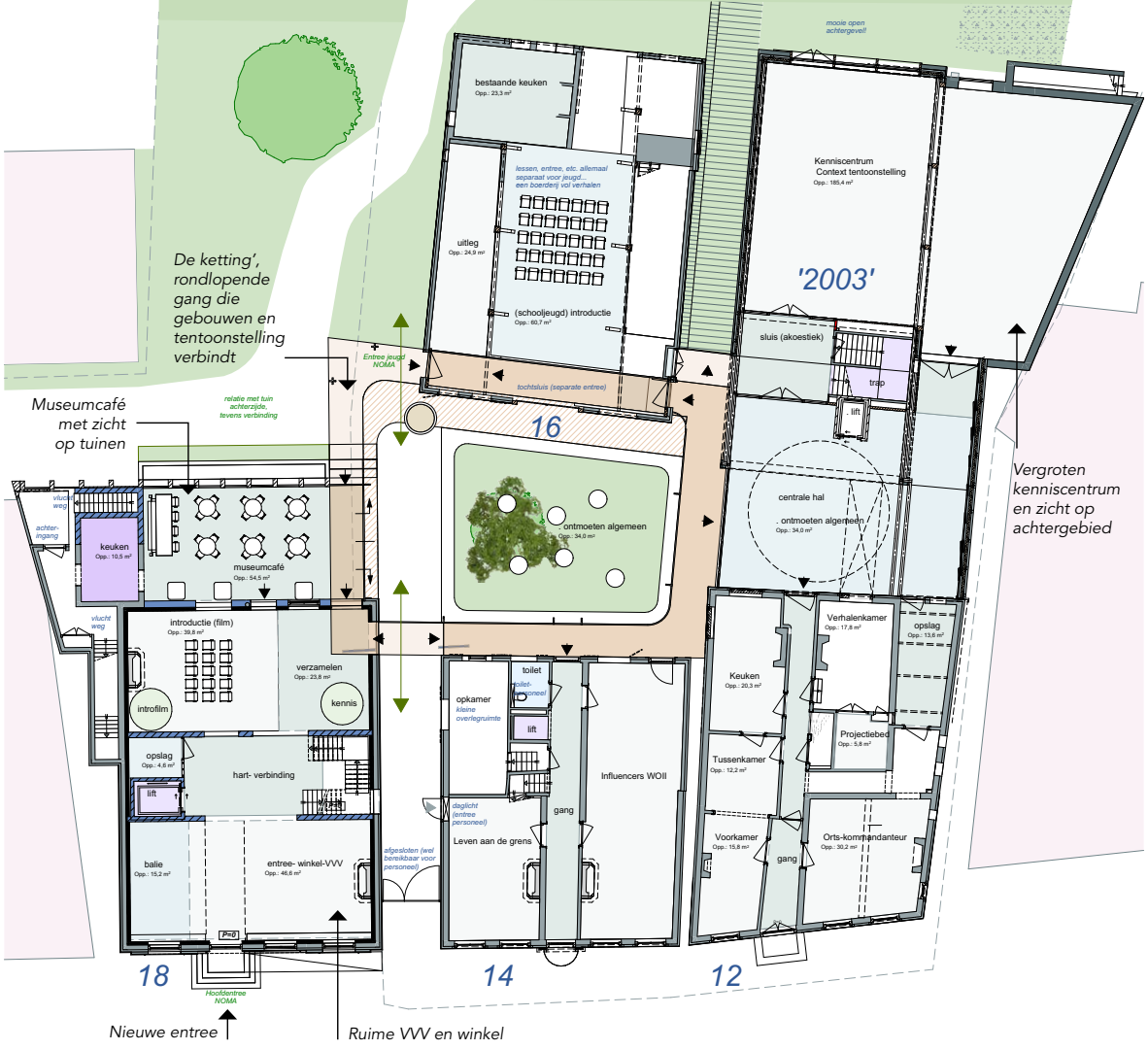
U kunt ons helpen met:

1. **Bijdragen aan de vernieuwing en uitbreiding.**
2. **Een eenmalige gift aan het museum.**
3. **Structurele ondersteuning van het museum.**
4. **Lidmaatschap als vriend van het museum.**

De totale vernieuwing vraagt een investering van 9.4 miljoen. 2.2 miljoen is reeds 'opgehaald' in de vorm van subsidies van twee landelijke fondsen en een aantal donaties. Hiermee is Markt 18 aangekocht en wordt dit pand verduurzaamd en verbouwd. Ook wordt Onderduikmuseum Junior gerealiseerd en worden de plannen verder uitgewerkt.

Het museum doet een aanvullend beroep op sponsoren, op zowel Nederlandse, Duitse als Euregionale overheden, (subsidie)fondsen, organisaties en donoren. Tevens worden diverse acties uitgezet voor crowdfunding en structurele ondersteuning op maat.




De ketting', rondlopende gang die gebouwen en tentoonstelling verbindt
Museumcafé met zicht op tuinen
Vergroten kenniscentrum en zicht op achtergebied
Nieuwe entree
Ruime VVV en winkel
'2003'
16
18
14
12
bestaande keuken
Kenniscentrum Context tentoonstelling
uitleg
(schooljeugd) introductie
sluis (akoestiek)
trap
lift
centrale hal
ontmoeten algemeen
keuken
museumcafé
introductie (film)
introfilm
verzamelen
kennis
opslag
hart- verbinding
balie
entree- winkel-VVV
toilet
opkamer
gang
Influencers WOII
Leven aan de grens
Keuken
Verhalenkamer
Projectiebed
Tussenkamer
Voorkamer
Orts-kommandanteur
tochtsluis (separate entree)
Entree jeugd NOMA
Hoofdentree NOMA

AD 1. BIJDRAGEN AAN DE ONTWIKKELING EN UITBREIDING

U kunt bijdragen aan de realisatie van een of meerdere onderdelen

- ☐ **Markt 12 – Onderduikpand & Onderduikmuseum Junior**
  Het authentieke woonhuis vormt het hart van het museum met de originele onderduikplek en schuilkelder. Hier wordt speciaal voor jongeren Onderduikmuseum Junior gerealiseerd.

- ☐ **Markt 14 – De dokterswoning**
  Perspectieven vanuit de invloedrijke notabelen tijdens de oorlog (zoals burgemeester, dominee, pastoor, schoolmeester en fabrikant) en hun rol bij het onderduiken.

- ☐ **Markt 16 – De dorpsboerderij**
  Waar dook men onder en wat deed men daar? In de gerestaureerde boerderij vol verhalen staat het onderduiken zelf centraal, met aandacht voor educatie aan scholieren.

- ☐ **Markt 18 – Een hartelijke ontvangst**
  In dit statige pand komt de (nieuwe) entree, museumwinkel en VVV, meer ruimte voor wisseltentoonstellingen, educatie, escaperoom, museumcafé en het beheer van de collectie.

- ☐ **De Ketting – verbinding van de panden**

- ☐ **Buitenterrein – groene oase in het centrum van Aalten**

Wij stemmen graag met u af op welke wijze u ons kunt ondersteunen op deze onderdelen.









Johan Wiesmann

Johan Wiesmann is Rijksduitser, woont sinds 1922 in Aalten en werkt als leidinggevende bij de Landbouwcoöperatie in Aalten. Tot 1935 woont hij in het pand Markt 12. In 1942 sluit Wiesmann zich aan bij de NSDAP en krijgt zijn rang uit WO1, Oberfeldwebel, terug. Formeel is hij geen Ortskommandant, maar Oberst Adler draagt wel veel verantwoordelijkheden aan hem over. Wiesmann is onder andere belast met de inkwartiering van Duitse militairen en Duitse burgervluchtelingen en het verstrekken van vervoerskaarten. "Der Tommy ist bald hier", hoort de 18-jarige Leida Prins uit Aalten eind maart 1945 van een bij haar ingekwartierde Duitser. De NSB'ers die nog in Aalten zijn vluchten richting het noorden. Ook Herr Wiesmann (net als burgemeester De Moor) neemt de benen en vlucht naar het Duitse Bocholt. Daar overlijdt hij in 1967. Hij is nooit meer de grens naar Nederland over gegaan.

Joop der Weduwen, dokter van het verzet

Joop der Weduwen, arts in de Achterhoek, raakt vanaf het begin van de oorlog betrokken bij het verzet. Hij helpt onderduikers en verleent medische hulp aan neergeschoten geallieerde piloten. Ook ondersteunt hij Joodse onderduikers op boerderijen in de regio. Hij is officieel vertegenwoordiger van het Rode Kruis. In de Hongerwinter zet hij zich samen met Clemens Driessen, directeur van de textielfabriek, in voor dwangarbeiders in Kamp Rees, net over de grens met Duitsland. Ze halen samen meer dan 1.000 verzwakte mannen uit het kamp en brengen deze naar noodhospitalen in Aalten en Harreveld. Sommigen verblijven tijdelijk bij hem thuis. Het gezin Der Weduwen woont aan de Landstraat. Jennie Kempink speelt met dochter Marion. Der Weduwen heeft nauwe banden met het verzet en zorgt ervoor dat het pas geboren kindje van Lena en Aaron Jedwab als vondelingetje op de stoep van Wikkerink wordt gelegd waar het liefdevol de oorlog overleefd.



AD 2. EEN EENMALIGE GIFT AAN HET MUSEUM

Het Nationaal Onderduikmuseum is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat het museum belastingvrij schenkingen kan ontvangen.

Wanneer u ons voor langere tijd wilt steunen, kunt u uw giften aftrekbaar maken bij de Belastingdienst. Een gift aan een culturele ANBI mag u bij het berekenen van de aftrek met 25% verhogen. Maar maximaal met € 1.250. Dit regelt u eenvoudig met een schenkingsovereenkomst, waarin u vastlegt dat u gedurende minimaal vijf jaar jaarlijks een gift doet. Uw giften zijn dan aftrekbaar van uw inkomen, wat kan leiden tot een vermindering van uw inkomstenbelasting.

Een notariële akte is niet meer nodig; een ondertekende overeenkomst tussen u en het museum is voldoende.

Ook voor het museum is een schenkingsovereenkomst waardevol: het geeft ons financiële zekerheid op langere termijn en stelt ons in staat beter te plannen en te begroten, zodat wij onze missie – het vertellen over onderduiken verzet en vrijheid – kunnen voortzetten.

Wilt u ons eenmalig steunen?
Scan de QR-code.



Dina Geurink op het land met overkomende vliegtuigen (maart 1945).

ONTWIKKELING NATIONAAL ONDERDUIKMUSEUM 2020-2028 HELPT U MEE HET VERSCHIL TE MAKEN?

Gerrit Hoopman en mevrouw Visser-Taal

Tijdens de razzia op de kerken in Aalten, 30 januari 1944, worden achtenveertig jonge mannen opgepakt en via Arnhem afgevoerd naar Kamp Amersfoort of naar de gevangenis in Scheveningen: het beruchte Oranjehotel. Gerrit Hoopman (19) is de enige die uit de Westerkerk weet te ontsnappen. Dat lukt dankzij de hulp van mevrouw Visser-Taal, die uit Scheveningen is geëvacueerd toen Duitse troepen de gemeenten aan de kust voor strategische doeleinden innamen. Ze geeft hem haar cape, kap en traditionele overrok. Vermomd als vissersvrouw verlaat Hoopman arm in arm met haar de kerk en gaat er van door op een herenfiets.



Mw. Visser-Taal gaf haar kap, cape en overrok om Gerrit Hoopman te helpen ontsnappen bij een razzia.

Wim Abas



Boerderij 't Heggeltje in Barlo

Wim Abas groeit op in Rotterdam en is slechthorend. Zijn ouders zijn actief in het verzet: zijn moeder vervoert spullen als verloskundige, zijn Joodse vader vervalst officiële papieren. Het wordt in Rotterdam te gevaarlijk en zijn ouders zorgen via de banden tussen Rotterdam en Aalten dat Wim in 1944 wordt ondergebracht bij het gezin Hoftijzer in de buurtschap Barlo. Het is moeilijk voor hem te begrijpen waarom hij daar is en hij kan de mensen ook niet verstaan. Hij kan liplezen maar verstaat het Achterhoekse dialect niet. Na de bevrijding haalt zijn vader, die hij niet meer kent, hem op. Daarna volgt opnieuw een afscheid en moeilijke overgang: Wim mag via de Deense organisatie Red Barnet aansterken in Denemarken. Hij gaat in zijn eentje. In 1955 vertrekt hij naar Israël, waar hij een gezin sticht. Zijn oorlogservaringen blijven hem echter achtervolgen. In 2002 vindt hij via een krantenartikel zijn onderduikfamilie terug.



Scheveningse kap.

AD 3. STRUCTURELE ONDERSTEUNING VAN HET MUSEUM

Versterking organisatie

1. Professionalisering
2. Uitbreiding organisatie vaste fte

Uitbreiding en vernieuwing van het museum betekent professionalisering van medewerkers en vrijwilligers en de noodzaak tot het omzetten van incidentele inhuur van deskundigheid op projectgelden naar structurele uitbreiding van de formatie. Hiervoor is op jaarbasis € 150.000 nodig, kosten die op termijn door inkomsten kunnen worden opgebracht. Ondersteuning in de aanloop hiervoor, kan via een legaat. Dat kan net als een incidentele schenking zonder notariële akte worden geregeld via een ondertekende overeenkomst tussen u en het museum. Voor de aftrek van periodieke giften geldt geen drempel maar wel een maximum van € 250.000 per jaar (totaal is het maximumbedrag € 1.500.000). Deze bedragen zijn gebaseerd op de huidige (2025) wet- en regelgeving.

U kunt zo bijdragen aan het verstevigen van de organisatie waardoor het museum kan terugvallen op medewerkers voor educatie, collectie en communicatie. Wij werken toe naar een stevig fundament, waardoor onze vrijwilligers zich gesteund en gewaardeerd weten.

Samen kunnen wij zorgdragen voor een inspirerend museum!

AD 4. LIDMAATSCHAP ALS VRIEND VAN HET MUSEUM

U kunt ons ook structureel steunen door vriend te worden van Nationaal Onderduikmuseum. Al vanaf € 30 per jaar kunt u een vriendenlidmaatschap aangaan en heeft u gratis toegang tot het museum, krijgt u uitnodigingen voor openingen van tentoonstellingen, ontvangt u het museummagazine en onze periodieke nieuwsbrief. Aanmelding kan via onze flyer met aanmeldingsformulier, verkrijgbaar aan de balie in het museum of via de website nationaalonderduikmuseum.nl.

INFORMATIE EN CONTACT

Wilt u bijdragen aan de vernieuwing van het museum – eenmalig of voor langere tijd, financieel, in natura of in de vorm van dienstverlening – of heeft u vragen over periodiek schenken en belastingvoordelen of vragen over de bijdragen zoals benoemd?

Neem dan contact op met:
Gerda Brethouwer, directeur
06 10 46 61 86
g.brethouwer@onderduikmuseum.nl

Of laat uw gegevens achter via het algemene mailadres van het museum: **info@onderduikmuseum.nl**

FASERING

2025: Voorbereiding/traject participatie en vergunning

2026: Realisatie Onderduikmuseum Junior (Markt 12) en verbouwing Markt 18

2027: Verbouwing dorpsboerderij, uitbreiding op binnentuin, opening Escaperoom 2.0.

2028: Oplevering uitbreidingen en vernieuwingen, opening vernieuwd museumcomplex (vereniging bestaat 100 jaar)

2030: 85 jaar vrijheid - Realisatie groei bezoekers richting 40k



Foto linksboven: Bernard Janssen uit Doesburg (L) en Bernard van Eerden (R) uit Aalten vanuit het onderduikers-hol in Lintelo (Aalten).

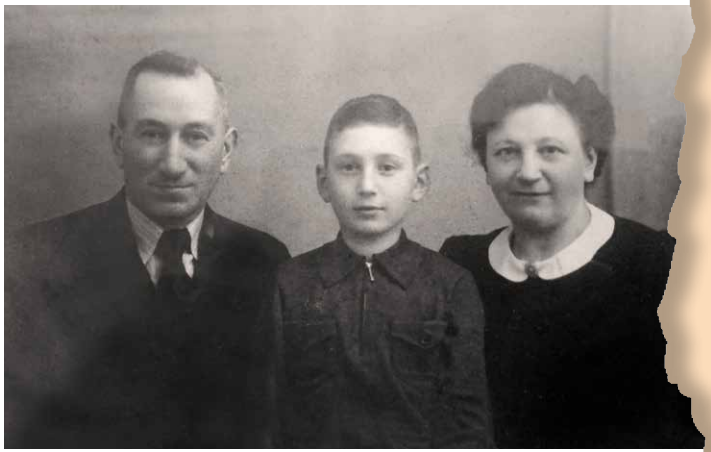
Foto rechtsboven: De originele onderduik-plek, Markt 12.



Foto linksonder: De broers Levy uit Varsseveld en de Russische piloot Alex Sidorov vanuit hun onderduikzolder op de boerderij van Dina en Willem Geurink in Lichtenvoorde.

Foto rechtsonder: Joop Levy met zijn ouders na de bevrijding.





Joop en het vliegtuigje

In oktober 1943 wordt Joop Levy acht. Hij is Joods en met zijn ouders ondergedoken op een boerderij. In het begin zitten Joop en zijn ouders in het voorhuis maar later slapen ze verstopt op de hooizolder boven de paardenstal. Kort voor de bevrijding bivakkeren zeventig Duitse soldaten twee weken op de boerderij. Ze slapen ook op de hooizolder boven Joop en zijn ouders! Het gezin moet zich al die tijd muisstil houden. De boer brengt eten en drinken als de kust veilig is. Voor zijn verjaardag brengt iemand van het verzet Joop een speelgoedvliegtuig. Het is gemaakt van een houten wc-bril door zijn neef Jonny Levy en de Russisch piloot Alex Sidorov die in Lichtenvoorde ondergedoken zitten. Joop speelt met het vliegtuig en loopt na de bevrijding als piloot verkleed in de optocht trots met het vliegtuig onder de arm mee. Het is goed afgelopen. Joop zegt: "Ik ben een geluksvogel!"



Het vliegtuigje dat Joop Levy ontving via het Verzet tijdens de onderduik.

nationaal
onderduikmuseum

HERINNEREN, BELEVEN, BEGRIJPEN, DÓEN!

Nationaal Onderduikmuseum
Markt 12-16
7121 CS Aalten

info@onderduikmuseum.nl
+31 (0)543 471 797
nationaalonderduikmuseum.nl

Bankgegevens:
IBAN NL36 RABO 0310 5037 79
BIC RABONL2U

Contactpersoon:
Gerda Brethouwer, directeur
06 10 46 61 86
g.brethouwer@onderduikmuseum.nl

GEREGISTREERD MUSEUM

Algemeen Nut Beogende Instelling ANBI

Scan de QR-code en lees hoe u ons kunt ondersteunen.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

provincie Gelderland

Gemeente Aalten

vfonds investeert in VREDE

mondriaan fonds

Liberation Route Europe

Stichting Musea en Herinneringscentra 40 45

INTERREG Deutschland Nederland

Europäische Union Europese Unie

www.deutschland-nederland.eu